

Rýchly komentár

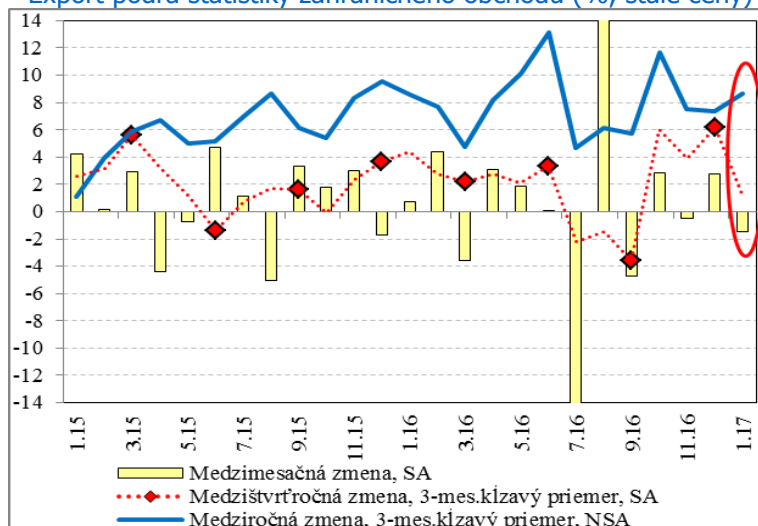
Zahranický obchod: Januárový cezhraničný vývoz bol mierne vyšší

Januárový vývoz v stálych cenách mierne vzrástol. Oproti priemernému mesiacu posledného štvrťroka 2016 bol o 0,1 % vyšší. Tlmil ho vývoz áut. Výraznejšie vzrástol dovoz, pričom sa dovážali najmä tovary na krytie domáceho dopytu. Zverejnené údaje štatistiky zahraničného obchodu o štruktúre vývozu za minulý rok poukazujú na výraznejšie zvýšenie produktovej koncentrácie slovenského exportu.

Cezhraničný vývoz tovarov v stálych cenách bol v januári **o 0,1 % vyšší a cezhraničný dovoz tovarov o 4 % vyšší ako v priemernom mesiaci posledného štvrťroka 2016**. Dovozy smerovali predovšetkým na krytie buď spotrebného, alebo investičného domáceho dopytu.

Z hľadiska medzikvartálneho kľzavého priemeru zaznamenal rast vývozu o 1,1 %. Vývoz áut, najvýznamnejšej položky slovenského exportu, v januári poklesol. **Vysoká volatilita je pre vývoz áut typickou črtou** a vzhľadom na **výrazný (a rastúci) podiel áut na celkovom exporte** značne ovplyvňuje vývoj obchodovania Slovenska so zahraničím.

Export podľa štatistiky zahraničného obchodu (% , stále ceny)

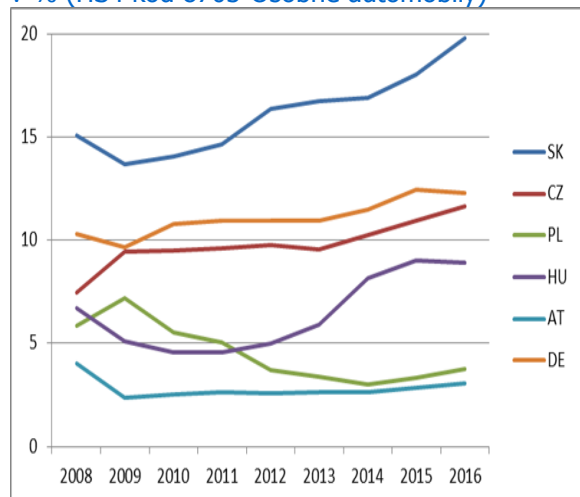

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Podľa dnes zverejnenej štruktúry zahraničného obchodu za celý minulý rok sa podiel áut na cezhraničnom tovarovom exporte zvýšil. **Osobné autá (4-miestny kód harmonizovaného systému HS4) dosiahli rekordný 20 percentný podiel na exporte tovarov v roku 2016**. V štruktúrou podobnej, ale väčšej - českej ekonomike tvorili autá 12 % exportu. Celý stredo európsky región ako súčasť paneurópskeho hodnotového reťazca je sústredený na exporty porovnateľných produktov, ibaže slovenská koncentrovanosť na tieto produkty pozoruhodne rastie.

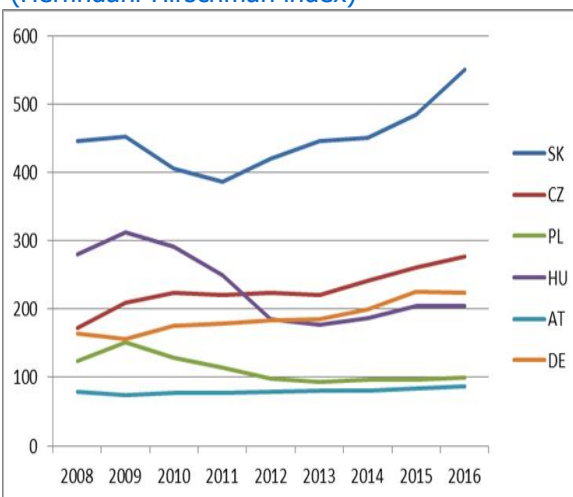
Produktová koncentrácia vývozu, meraná Herfindahl-Hirschmanovým indexom na takmer 1170 položkách štvormiestneho kódu HS4, **v ostatných piatich rokoch rástla na Slovensku najrýchlejšie z regiónu**. Skutočnosť, že je produktová koncentrácia úrovňovo najvyššie z porovnávaných krajín, je dané predovšetkým menšími možnosťami malej ekonomiky diverzifikovať výrobu a vývoz. **Dôležitejší je pohľad na rýchlosť rastu, ktorá na Slovensku vysoko predstihla rast českej aj nemeckej koncentrácie**. Bolo to dôsledkom rastúceho podielu áut na vývoze. V tesnom súlade s vývozom áut (HS4 kód 8703) rástol aj vývoz prevodoviek, karosérií a autopríslušenstva (HS4 kódy 8483, 8707 a 8708), čo iba podporilo rast produktovej koncentrácie.

Podiel áut na cezhraničnom exporte tovarov v % (HS4 kód 8703-Osobné automobily)

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat a výpočty NBS.

Produktová koncentrácia vývozu (Herfindahl-Hirschman index)

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat a výpočty NBS.

Rast koncentrácie (produktovej alebo teritoriálnej) vo všeobecnosti znamená vyššiu expozíciu voči rizikám ohrozujúcim zahraničný dopyt. Malá ekonomika so slabšou diverzifikáciou trpí **väčšou náchylnosťou na externé šoky**.

Anna Vladová (analytici@nbs.sk)